

Waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid loopt door, maar er zijn lichte zorgen over de terugval in de voortgang van de versterking van de regionale keringen; dit als gevolg van een aantal complexe strekkingen die momenteel onderhanden zijn. De voorjaarsinspectie 2023 is gestart. Wij hebben echter een stukje meer aan werkzaamheden uit 2022 i.v.m. onderhoudsbudget, ook nadat het onderhoudsbudget was verhoogd met €400.000. Deze werkzaamheden zullen eerst uitgevoerd moeten worden wat tot gevolg heeft dat er weinig ruimte in het onderhoudsbudget van 2023 zit om nieuwe punten uit de inspectie 2023 op te pakken. De resultaten van het onderzoek naar de dijkafschuiving in Reeuwijk zijn opgeleverd en in februari met de VV gedeeld. Inzichten die hieruit voortvloeien worden verwerkt in de nieuwe toetsronde en meegenomen in de prioritering van de werkzaamheden. De herstelmaatregelen zijn inmiddels gestart. De gevolgen voor de investeringsbegroting worden in de loop van 2023 duidelijk. De 90% subsidieaanvraag voor de verkenningsfase voor de werkzaamheden aan de Woerdersluis, Boezemsluis en duiker in de Spaarndammersluis is begin dit jaar bij het HWBP ingediend.

Voldoende water

Het programma Voldoende water ligt op koers, maar er zijn zorgen rondom het op orde houden van de assets. Aandachtspunten zijn het op tempo houden van de onderhoudsbaggerwerkzaamheden en de renovaties van onze poldergemalen. In de eerste twee maanden van het jaar zijn er twee significante storingen op gemalen geweest. Ter voorkoming van storingen gaan we in 2023 kijken naar het toekomstige investeringsniveau. Het waterpeil wordt goed gehandhaafd. 95% van de peilen voldoet aan het peilbesluit. De resterende 5% is vooral te wijten aan maatregelen die nog in uitvoering zijn, praktijkpeilen die beter bij de functie passen, administratieve onjuistheden of ontbrekende peilschalen. Deze zaken worden in de watergebiedsplannen opgepakt. De uitvoering van de piekberging Haarlemmermeer loopt conform planning; de oplevering hiervan is in de zomer voorzien. Binnen de watergebiedsplannen zijn enkele grote maatregelen in uitvoering, zoals de eerste peilvakscheidingen in Boskoop. Voor Sluisjes Halfweg is gestart met het definitieve ontwerp. De VV heeft in februari de Waterschapsverordening vastgesteld, met daarin klimaatbestendige beleidsregels voor wateroverlast en droogte. Hiermee kunnen we water meer sturend maken in de ruimtelijke ordening. De processen voor de provinciale programma's landelijk gebied zijn gestart, waarin maatregelen tegen bodemdaling worden uitgewerkt. Rijnland neemt hierin actief deel.

Highlights

- We werken aan een klimaatbestendige stad en platteland.
 - We zorgen dat overig water gebaggerd wordt en geven zo doorstroming en waterkwaliteit een impuls.
 - We bieden een wenkend perspectief in landelijke en stedelijke gebieden die kampen met bodemdaling.
- De voortgang van de highlights is in de tussenstand van het programma opgenomen.

Schoon en Gezond water

Bij het programma Schoon & Gezond water wordt hard gewerkt om alle KRW maatregelen voor 2027 uit te voeren. De uitvoering van de resterende KRW2 maatregelen in Langeraar loopt door tot komende zomer, terwijl de eerste KRW3 maatregelen in uitvoering zijn (NVO's Zoetermeer en Vogelplas Starrevaart (Staatsbosbeheer)). De inrichtingsmaatregelen in Zoetermeer zijn wat vertraagd doordat het extra tijd heeft gekost om met de gemeente tot een gezamenlijk ontwerp te komen en er extra onderzoek nodig is naar de stikstofuitstoot.

De subsidieregeling 'Natuurvriendelijke oevers' wordt voortgezet. Ook wordt het in 2022 gelanceerde Landbouwportaal voortgezet, waarvan de resultaten voor het eerste jaar halverwege 2023 beschikbaar komen. De interne training 'Beleef Biodiversiteit' staat ingepland zodat er kennis over dit onderwerp wordt gedeeld en de juiste acties voor biodiversiteit kunnen worden opgepakt. Zwemwaterlocaties met de kwaliteitsklasse 'slecht' worden verbeterd. Bovendien zijn voorbereidingen getroffen om een doorspoelinstallatie op te leveren om de blauwalgenoverlast in de Westbroekplas te beperken.

Highlights

- KRW en biodiversiteit vertalen we in concrete maatregelen.

De voortgang van de highlight is in de tussenstand van het programma opgenomen.

Waterketen

Het programma Waterketen ligt op koers. Begin 2023 voldoen 15 van de 19 awzi's volledig aan de lozingseisen. Voor heel Rijnland geldt dat het nalevingspercentage van de lozingseisen 92% is. Het voorkeursalternatief voor Haarlem Waarderpolder wordt uitgewerkt (VV juli 2023) en de werkzaamheden op Zwanenburg zijn in uitvoering. Veel projecten zitten in voorbereiding of zijn in uitvoering; zo is de vervanging van de e-installatie op Katwijk gestart en op Gouda afgerond. De oplevering van de renovatie op de Nieuwe Wetering wordt op korte termijn (1^e halfjaar 2023) verwacht. Ook is het laatste gedeelte van de uitbreiding van het meetinstrumentarium op Velsen afgerond. Met het oog op de duurzaamheid- en circulaire doelstellingen, wordt er verder gewerkt aan de uitwerking van de 7 resterende (tweede trance) business-/valuecases voor Rijnland Circulair. Bovendien zijn we conform wetgeving gestart met het circulair uitvragen van aanbestedingen.

Bestuur, Organisatie & Dienstverlening (BOD)

	Het programma BOD ligt redelijk op koers ondanks de blijvend langere levertijden en hogere prijzen. De levering van zowel de nieuwe elektrische voertuigen als van de laadvoorzieningen lopen achter, maar de verwachting is dat we alsnog aan de doelstellingen op het gebied van verduurzaming van het wagenpark kunnen blijven voldoen. Herstelwerkzaamheden aan de gevel van het hoofdkantoor starten naar verwachting na de bouwvak (zie ook toelichting bij exploitatie). Er blijft actief ingezet worden op de sporen arbo-veiligheid, fysieke veiligheid/toegang, privacy en digitale veiligheid. De acties uit de Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) zijn geprioriteerd en worden op basis van risicoklasse opgepakt. Ook op het gebied van fysieke toegang worden stappen gezet, de technische maatregelen vanuit het project krijgen vorm en de organisatie op dit gebied is versterkt met het aantrekken van een beheerder fysieke toegang. Op het gebied van digitale veiligheid wordt continue gewerkt aan verdere verbetering en de nieuwe digitale werkplekken zijn uitgerold. In de aanloop naar de waterschapsverkiezingen hebben we een uitgebreide regionale campagne gevoerd, als afgeleide van de landelijke campagne om het belang van de water en in het bijzonder de verkiezingen, op de kaart te zetten. Het opkomstpercentage voor Rijnland is 56,3% (landelijk 53,7%). Voor het verbeteren van de schuldpositie is in de programmajaarrekening 2022 voorgesteld om € 2,8 mln toe te voegen aan de reserve schuldreductie en in deze burap stellen we voor om de hogere dividendopbrengst van € 1,7 mln hier ook aan toe te voegen. Highlights • We zetten het belang van water op de kaart. Waterbewustzijn is onmisbaar in deze complexe delta. • We verbeteren de schuldenpositie voor onze kinderen en kleinkinderen. De voortgang van de highlight is in de tussenstand van het programma opgenomen.
--	--

Overige Highlights (niet opgenomen onder een specifiek bestuursprogramma)

	We maken een omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud van onze zuiveringen en gemalen. De onderhoudsconcepten zijn opgesteld voor 93% van de assets waar een onderhoudsconcept voor opgesteld moet worden. De verwachting is dat we voor 2023 het afgesproken percentage van 95% gaan halen. De assets waar onderhoudsconcepten voor opgesteld zijn, worden volledig volgens het onderhoudsconcept onderhouden. De correctieve onderhoudswerkzaamheden zijn in 76% van de gevallen binnen de afgesproken tijd uitgevoerd. De prognose is dat we conform de afspraak voor 2023 op 82% uit gaan komen.
	Met nieuwe technieken werken we toe naar energieneutraliteit Zie de bijlage energietransitie.
	We bevorderen ondernemend en strategisch samenwerken. We participeren samen met Heineken, Provincie Zuid Holland, Wageningen Universiteit en Naturalis in de Groene Cirkel Heineken. De gezamenlijke projecten met betrekking tot een reststromenvergister en het bijenlandschap verlopen voorspoedig. In mei 2023 loopt het huidige convenant af. Samen met de partners onderzoeken we of en in hoeverre we de samenwerking voort gaan zetten. Daarnaast zijn we inmiddels op heel veel gebieden actief in strategische samenwerkingen.
	We implementeren de Omgevingswet en maken het onze inwoners eenvoudiger. Inwerkingtreding van de Omgevingswet is recent opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2024. Op dat moment zullen wij zijn aangesloten op het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) conform de wettelijk gestelde eisen en werken we in onze organisatie volgens de eisen uit de Omgevingswet. Op dit moment liggen we als Rijnland op schema voor tijdige implementatie. We handelen steeds meer in de geest van de Omgevingswet en maken het daarmee onze inwoners, maar ook bedrijven en andere overheden, eenvoudiger. Onze inzet in 2023 is gericht op vaststelling van de Waterschapsverordening, samenwerking met andere bestuursorganen bij planvorming, vergunningverlening en handhaving en het via opleiding en training oefenen met de nieuwe instrumenten van de wet.

Middelen (exploitatie en investeringen)

Exploitatie

Netto exploitatiekosten per programma

(x € 1,0 mln)	Begroting 2023	Prognose voorjaarsburap	% t.o.v. zomerburap
Waterveiligheid	32,6	33,1	102%
Voldoende water	66,8	67,3	101%
Schoon en gezond water	12,8	12,9	101%
Waterketen	89,2	90,2	101%
B.O.D.	38,0	38,7	102%
Totale exploitatie	239,4	242,1	101%
Waterschapsbelastingen	229,3	229,3	100%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

De afwijkingen in de exploitatie die we goed kunnen inschatten geven een hogere exploitatie van totaal € 2,7 mln (1,1%). Hiervoor stellen we een begrotingswijzing voor. Zo vroeg in het jaar is de prognose van de exploitatie echter nog onzeker. De ervaring leert dat verwachte nadelen vaak eerder bekend zijn dan verwachte voordelen. Bij de zomerburap zullen we indien nodig ook een begrotingswijziging voorstellen.

Verwachte voordelen (V) en nadelen (N)

Rentelasten

€ 2,2 mln (N)

In de begroting is gerekend met een rente percentage van 0,1 voor kort lopende vorderingen en met 2,5 voor nog af te sluiten langlopende geldleningen. Sindsdien is de rente met enkele grote stappen flink omhoog gegaan. De rente voor kortgeld en voor langgeld zit momenteel boven de 3 procent. Dit betekent voor 2023 hogere rentelasten van € 2,2 mln.

Herstelwerkzaamheden gevel Hoofdkantoor

€ 1,2 mln (N)

Om het risico van afvallende panelen van de gevel aan het hoofdkantoor te voorkomen moet deze op korte termijn hersteld worden. De kosten hiervan bedragen in 2023 naar verwachting € 1,2 mln. Bij het opstellen van de begroting was dit nog onzeker en is deze post opgenomen in de risicoparaagraaf.

Personeelskosten

€ 0,6 mln (N)

De personeelskosten zijn naar verwachting € 0,6 mln hoger dan begroot. De overschrijding wordt voor € 2,0 mln veroorzaakt door hogere CAO afspraken. Hiertegenover staan € 1,4 mln lagere personeelslasten door de looptijd van vacatures en door opbrengsten van uitgeleend personeel aan derden.

Waterschapshuis

€ 0,5 mln (N)

Voor 2023 zijn de kosten voor het waterschapshuis € 0,5 mln hoger dan begroot. De oorzaak hiervan is een stijgende en versnelde vraag naar digitalisering en het toevoegen van extra projecten. Daarnaast heeft het waterschapshuis ook hogere personeelslasten door een stijging van de CAO.

BSGR

€ 0,4 mln (N)

Met name door hogere personeelskosten door CAO stijging en door inhuur is de doorberekening van de kosten door de BSGR € 0,4 mln hoger dan begroot.

Baggeren

€ 0,5 mln (V)

De raming voor baggeren is met € 0,5 mln. verlaagd naar € 7,5 mln. Door vertraging in de bemonstering wordt er nu in 2023 minder uitgevoerd dan vooraf gedacht.

Dividend opbrengst NWB

€ 1,7 mln (V)

De door het NWB beschikbaar gestelde dividend bedraagt voor Rijnland naar verwachting € 5,2 mln. Dit is € 1,7 mln hoger dan begroot.

Voor de volgende twee onderwerpen zijn uitkomsten zo vroeg in het jaar nog onzeker. In de zomerburap komen we hierop terug.

Verkoopopbrengsten

Er staan een aantal grote verkopen van eigendommen op de planning (totaal € 6 mln.). Op een aantal verkopen is op dit moment nog steeds de wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd. Dit kan tot gevolg hebben dat de verwachte opbrengsten niet in 2023, maar pas in 2024 of zelfs later zullen vallen.

Inflatie

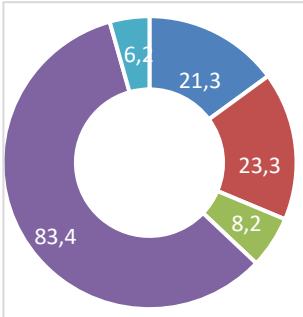
We zien dat veel prijzen op dit moment hoger zijn dan waar rekening mee is gehouden in de begroting. Een voorbeeld hiervan zijn chemicaliën. Hierdoor kunnen de kosten in 2023 hoger gaan uitvallen. In de zomerburap kunnen we hierover meer inzicht geven omdat dan ook meer bekend is over het verbruik van chemicaliën.

Investerings

Bruto investeringen per programma

(x € 1,0 mln)	Begroting 2023	Prognose voorjaarsburap	% t.o.v. begroting
Waterveiligheid	22,1	21,3	96%
Voldoende water	22,7	23,3	103%
Schoon en gezond water	10,4	8,2	79%
Waterketen	83,5	83,4	100%
B.O.D.	5,0	6,2	124%
Totaal bruto investeringen	143,7	142,3	99%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting (+/+ hogere prognose; -/- lagere prognose)

Waterveiligheid

Spaarndam

Doordat de realisatie van het project Kolksluis langer heeft gelopen is de voorverkenningfase van de overige objecten in Spaarndam later gestart waardoor de kosten niet in 2023 maar in 2024 worden gemaakt.

Overige kleine mutaties

-/- € 0,8 mln
-/- € 0,5 mln

Voldoende water

Poldergemalen

De huidige ramingen voor poldergemalen zijn € 0,7 mln hoger dan begroot. Dit komt doordat er vertragingen in 2022 hebben plaatsgevonden waardoor de uitvoering nu in 2023 plaats zal vinden.

Overige kleine mutaties

+/+ € 0,6 mln
+/+ € 0,7 mln

Schoon en gezond water

KRW3 zuid

De raming is met € 3,1 mln naar beneden bijgesteld met verschillende oorzaken. De belangrijkste oorzaak is dat een aantal deelprojecten vertraagd doordat de partijen waarvan we voor de realisatie afhankelijk zijn, zoals een gemeente, niet tijdig documenten hebben beoordeeld en vastgesteld en er door de stikstofuitspraak extra (AERIUS) berekeningen moeten worden uitgevoerd. Daarnaast wordt de opstelplaats van de noodpomp bij de Zoetermeerse plas goedkoper door een soberdere uitvoering.

KRW2

Voor KRW2 verwachten we in 2023 € 0,6 mln meer uit te geven dan volgens begroting voorzien. Dit komt doordat er diverse meerwerken in 2023 zullen worden uitgevoerd. Deze worden voor het grootste deel gedekt door de risicoreservering waardoor de totale projectraming € 0,1 mln hoger uit komt t.o.v. de totale projectraming. Dit past binnen het beschikbare krediet.

Overige kleine mutaties

-/- € 2,2 mln
-/- € 3,1 mln

+/+ € 0,6 mln

Waterketen

Cluster waterketen 2

De hogere kosten in 2023 komen voornamelijk doordat E-installatie Katwijk en Influentkoker Zwaanshoek vanwege leveringsproblemen zijn vertraagd in 2022 en zijn doorgeschoven naar 2023.

Cluster AWZI Haarlem Waarderpolder

De raming is met € 0,5 mln naar boven bijgesteld voor 2023 door het doorschuiven van termijn van het project slibgistingstoren 2, voor restpunten van december 2022 naar Q1 2023. Daarnaast gaan we de raming ophogen door de aanvullende scope vanuit (ATEX) veiligheidsmaatregelen.

Cluster waterketen 1

De verlaging komt door snellere werkzaamheden in 2022 (Leiden-Noord) en vertraging door een benodigde gedoogprocedure (Leimuiden).

Persleiding Hoofddorp

De voorbereiding van AWTL Hoofddorp heeft langer geduurd waardoor het project later is gestart dan eerder voorzien. Hierdoor wordt er in 2023 € 0,6 mln minder uitgegeven.

Overige kleine mutaties

-/- € 0,1 mln
+/+ € 1,3 mln

+/+ € 0,5 mln

-/- € 1,2 mln

-/- € 0,6 mln

-/- € 0,1 mln

B.O.D.

Cluster bedrijfsvoering

Doordat er in de voorbereiding vertraging is opgelopen van enkele deelprojecten van Cluster bedrijfsvoering (zoals Rijnland Hybride en Gebouw Beheersysteem) zijn kosten van 2022 doorgeschoven naar 2023.

Gemeenlandshuis Spaarndam

In 2022 is het project vertraagd doordat materialen niet tijdig leverbaar waren, hierdoor is € 0,3 mln verschoven van 2022 naar 2023.

Overige kleine mutaties

+/+ € 1,2 mln

+/+ € 1,0 mln

+/+ € 0,3 mln

-/- € 0,1 mln

Stand van zaken risicoparagraaf

Voorjaarsburap 2023: risicoparagraaf

De eerste maanden van 2023 bevestigen de toegenomen onzekerheid uit de begroting 2023. Of het nu gaat om herstelwerkzaamheden van polder- en rioolgemaal, schadeherstelmeldingen aan regionale keringen of de herziene raming van de nieuwbouw voor de awzi Haarlem Waarderpolder.

Onder de streep is het al met al minder vanzelfsprekend om binnen de begroting te blijven, ook vanwege de hogere rentelasten en personeelskosten (cao, inhuur) en de gevelrenovatie. Dit ondanks mogelijk hogere incidentele boekwinsten en een hogere belastingopbrengst voor Gebouwd.

Met behulp van risicoreserveringen houden we bij investeringen rekening met risico's. Bij exploitatieprognoses is de ervaring dat verwachte nadelen en risico's vaak eerder inzichtelijk zijn dan eventuele voordelen.

Legenda scores

Centraal per programma staan de bij de begroting afgesproken aandachtspunten. Per aandachtspunt is sprake van een score. De score geeft aan in hoeverre de afspraken uit de begroting behaald zijn.

Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting.

Behoeft aandacht, resultaten blijven enigszins achter bij verwachtingen.

Op schema, binnen de kaders